

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY pw. Wniebowzięcia NMP

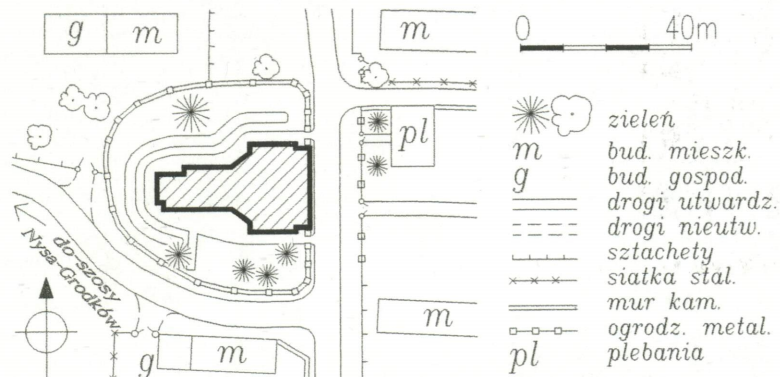
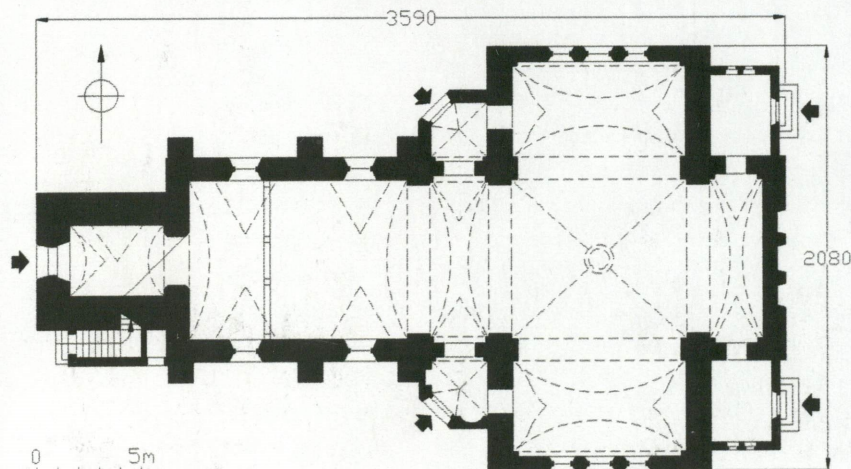
2. Czas powstania

XVIII w.; 1892;

3. Miejscowość

MAKOWICE

11. Zdjęcie, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres

Makowice 30
49-233 Skoroszyce

nr działki: 329

nr ks. wiecz.: KW [redacted]

5. Przynależność administracyjna

województwo opolskie

powiat nyski

gmina Skoroszyce

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Mogwitz, po 1936 r Breitenfeld
Kr. Grottkau

7. Przynależność administracyjna do 31.12.1998 r

województwo opolskie

gmina Skoroszyce

8. Właściciel i jego adres

parafia rzymsko-katolicka pw.
Wniebowzięcia NMP
Makowice 30
49-233 Skoroszyce

9. Użytkownik i jego adres

j.w.; loco;

10. Rejestr zabytków

nr: data

Kościół parafialny w Makowicach zbudowany został wg tradycji w 1450 r. **Obecna budowla** pochodzi z XVIII w., kiedy to dawny kościół uległ gruntownej przebudowie. Ostateczną formę świątynia zawdzięcza **neobarokowej rozbudowie z 1892 r.** Kościół barokowy wzniesiono na pozostałościach dawnej świątyni gotyckiej, które zachowały się w zrębie murów wieży. Był budowlą jednonawową z wieżą zach. Skutkiem prac XIX-wiecznych było powstanie transeptu, dzisiejszego prezbiterium, aneksów wsch. i krucht bocznych oraz nadbudowanie ostatniej kondygnacji wieży i nakrycie jej neobarokowym hełmem (?). Całości nadano jednolity neobarokowy wystrój zewnętrzny i wewnętrzny, a wewnątrz uzupełniono neobarokowym wyposażeniem.

SYTUACJA. Makowice — wieś na pn. krańcu subregionu Ziemi Nyskiej, w odległości ok. 12 km na pn. od Nysy — siedziby starostwa powiatowego. Miejscowość rozciąga się południkowo na granicy Doliny Nysy Kłodzkiej i Równiny Grodkowskiej, po wsch. stronie szosy krajowej Nysa — Grodków.

Kościół parafialny zlokalizowany został w środkowej części wsi. Niewielką posesję ograniczają od wsch. i pd. lokalne drogi wiejskie, od strony pn.-zach. — niewielki zielony teren nieużytków, od pn. — towarzyszy jej zabudowa wiejska. Główna droga wiejska, biegnąca z pd. na pn., oddziela parcelę od budynku plebani, zlokalizowanej w ciągu zabudowy ulicznej wsi. Nieregularny kształt działki kościelnej określa tynkowany mur, wyższy od strony pn. Elewacja wsch. kościoła styka się bezpośrednio z przebiegającą wzdłuż niej szosą, do narożników aneksów wsch. przylegają słupki dwóch, symetrycznie rozmieszczonych, ozdobnych kutych bram wjazdowych. Budynek kościoła otoczony obejściem z płyt betonowych, za którym rozciąga się starannie pielęgnowany trawnik, z rabatami kwiatowymi i pojedynczymi nagrobkami.

MATERIAŁ. KONSTRUKCJA. TECHNIKA.

Ściany. *Ściany zewnętrzne* murowane z kamienia łamanego i cegły pełnej, obustronnie tynkowane, na kamiennej podmurówce z nieregularnych ciosów kamiennych, wygładzonych w licach, wysokości 70 cm. Detal architektoniczny murowany z cegły, tynkowany (szczyty, gzymsy) oraz wyrabiany w tynku i narzucie (obramienia otworów, dekoracja szczytów, boniowanie narożników, podziały ramowe, dekoracja rzeźbiarska elewacji wsch.-amioły).

Ściany wewnętrzne murowane, tynkowane; detal architektoniczny murowany z cegły i kształtki ceramicznej, tynkowany (pasy sklepienne, filary i pilastry, gzymsy, żebra sklepienne) i wyrabiany w tynku (obramowania otworów i lunet, profilowania).

Sklepienia i stropy. Większość pomieszczeń kościelnych nakryta jest sklepieniami ceramicznymi; w nawie, prezbiterium i ramionach transeptu sklepienia kolebkowe na gurtach (z wyjątkiem zach. przęsła nawy) z regularnymi lunetami; szerokie gurty spływają na przysadziste pilastry filarów przyściennych. Kolebka z jedną lunetą nakrywa także przyziemie wieży, czyli kruchtę zach., w 2-giej kondygnacji wieży kolebka o przekroju odcinkowym, natomiast wyższe kondygnacje oddzielają drewniane belkowe stropy nagie. Nad obszernym skrzyżowaniem naw rozpięte jest sklepienie krzyżowo-żebrowe; profilowane żebra zbiegają się w profilowanym zworniku i spływają na kielichowe wsporniki. Niewielkie kruchty boczne sklepione są nieregularnymi 5-półowymi sklepieniami krzyżowymi. Przyprezbiterialne aneksy wsch. (zakrystie) nakrywają współczesne tynkowane stropy — drewniane belkowe z podsufltką.

Wieżba dachowa. Konstrukcja dachu drewniana, różnicowana. W części nawowej zachowana starsza wieżba XVIII-wieczna: konstrukcja jętkowo-krokwiowa z dwoma rzędami jętek — dolne jętki spoczywają na płatwiach pośrednich, które wsparte stolcami leżącymi z rozpórą, zmieczowane w płaszczyźnie więzarów; górne jętki na podwójnej ścianie stolcowej z zastrzałami w płaszczyźnie więzarów i kierunku kalenicowym; połacie dachowe wzmocnione pojedynczymi wiatrownicami. Nad prezbiterium, transeptem i skrzyżowaniem naw wieżba wieszakowa, storczyki podwieszone do płatwi kalenicowej za pomocą kleszczy i zastrzałów, tramy ujęte żelaznymi strzemionami, oparte końcami na murach obwodowych.

<p>14. Kubatura</p> <p>3 585 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>365 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>kościół parafialny rzymskokatolicki</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>kościół parafialny rzymskokatolicki</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>⇒ lata 90-te XX w. — montaż zewnętrznych stałych okien, zabezpieczających okna witrażowe; wymiana stolarki drzwiowej zewnętrznej;</p> <p>⇒ l. 2002-2003 r — wymiana części posadzek (kruchta zach. przestrzeń podemporowa nawy); zbitcie części tynków wewnętrznych (dolne partie ścian), założenie tynków renowacyjnych;</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Budowla zachowana w stanie z czasów rozbudowy z 1892 r (rzut i bryła, wraz z oryginalnym wystrojem elewacji i wnętrza). Z pierwotnej budowli barokowej zachowaną część nawowa i dolne kondygnacje wieży zach., które w wystroju zewnętrznym uległy neobarokizacji.</p> <p>Stan techniczny budowli średni; ściany zewnętrzne zawilgocone w dolnych partiach (miejscowo do wys. 3 m – wieża), z licznymi wykwitami wilgoci na tynkach zewnętrznych; narożne zacieki wilgoci przy rynnach, w szczycie, pod otworami okiennymi i pod gzymsem kordonowym wieży (ściana pn.); widoczne liczne głębokie pęknięcia ścian wieży; drobne uszkodzenia i ubytki detalu architektonicznego (dekoracyjne kule szczytów; zły stan blaszanego pokrycia hełmu wieży; nierówności w ceramicznym pokryciu dachowym korpusu kościoła; uszkodzenia płytek posadzkowych nawy.</p> <p>drewniana konstrukcja wieży osłabiona (skręcone belki), wymaga wzmocnienia (zastrzały) i konserwacji środkami grzybo- i owadobójczymi;</p> <p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>⇒ wzmocnienie konstrukcyjne wieży – likwidacja pęknięć ścian;</p> <p>⇒ wymiana blachy opierzenia hełmu wieżowego;</p> <p>⇒ przełożenie ceramicznego pokrycia dachowego;</p> <p>⇒ założenie drenażu; osuszenie ścian;</p> <p>⇒ naprawa i częściowa wymiana tynków zewnętrznych, połączona z renowacją detalu architektonicznego;</p> <p>⇒ wpisanie obiektu do rejestru zabytków i objęcie go pełną ochroną konserwatorską;</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne.

25. Opracował

tekst PDZ ALMA Jacek Sawiński 15.05.2004

plany i rysunki PDZ ALMA Jacek Sawiński 15.05.2004

zdjęcia PDZ ALMA Jacek Sawiński 15.05.2004

miejsce przechowywania negatywów: archiwum autora

J. Sawiński

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisu prawa autorskiego

22. Bibliografia

Katalog zabytków sztuki w Polsce., T.VII, z. 3 Powiat nyski., pr. Zb. P. red. T. Chrzanowskiego i M. Korneckiego, Wrocław 1964, str. 51-2;

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

- Katalog zabytków .. ., — repr. fot. 49;
- repr. współczesnej fot. barwnej zamieszczona na stronach internetowych diecezji opolskiej;

27. Załączniki

- * wkładka nr 1; cd. opisu;
- * wkładka nr 2: : cd. opisu; zdjęcia;
- * wkładka nr 3: zdjęcia;
- * wkładka nr 4: uzupełnienia: opis muru, zdjęcia;
- * wkładka nr 5: uzupełnienia: zdjęcia;
- * wkładka nr 6: uzupełnienia: zdjęcia;

1. Miejscowość

MAKOWICE

2. Obiekt (nazwa jak na karcie)

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY pw. WNIEBOWZIĘCIA NMP

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

cd. opisu;

Pokrycie dachowe. Większość dachów kryta ceramicznie – dachówką karpiówką podwójnie w koronkę, tylko na aneksach wsch. pokrycie z blachy ocynkowanej zabezpieczonej antykorozyjnie; hełm wieży kryty blachą cynkową.

Posadzki i podłogi. W nawie głównej i poprzecznej zachowały się oryginalne cementowe barwione w masie posadzki z przeł. XIX i XX w. – kwadratowe płytki białe i czarne, układane w szachownicę; kruchta i fragment nawy pod emporą muzyczną wyłożono w ubiegłym roku posadzką ze złomu marmurowego z płytek różnego rodzaju, kształtu i wymiarów; podesty w prezbiterium współczesne, wykonane z kwadratowych podłogowych płytek ceramicznych, podobnie jak posadzka głównej zakrystii pd.; w obu kruchtach bocznych posadzkę tworzą duże prostokątne płyty granitowe; na emporze muzycznej i w wyższych kondygnacjach wieży podłogi drewniane z surowych desek.

Schody. *Schody zewnętrzne.* Wejście przybudówki klatki schodowej oraz drzwi zewnętrzne aneksów wsch. poprzedzone dwoma i trzema pełnymi stopniami z płyt granitowych.

Schody wewnętrzne. Klatka schodowa zewnętrzna, usytuowana przy pd. elewacji wieży, w narożniku łączącym wieżę z nawą; schody 2-biegowe łamane ze spocznikiem, w dolnym, zewnętrznym biegu – z bloków granitowych, z drewnianymi poręczami przy ścianach, w górnym – w grubości muru wieży, murowane z cegły, prowadzą na emporę muzyczną i 2-gą kondygnację wieży; schody wiodące na wyższe kondygnacje drewniane, policzkowe, 2-biegowe powrotne lub łamane, ze spocznikami, przy niektórych biegach schodowych proste poręcze na drewnianych słupkach.

Otwory. *Otwory okienne.* Otwory okienne ujednolicone w poszczególnych częściach budowli, rozmieszczone rytmicznie, odgrywają istotną rolę w kompozycji elewacji. Większość otworów w kształcie prostokątów stojących zamkniętych pełnołukowo – różnią się między sobą proporcjami i wymiarami, nieliczne otwory z zamknięciami prostymi (aneksy), dwa, stanowiące oświetlenie prezbiterium – w kształcie owalnych poziomych okulusów. Wszystkie otwory ujęte w tynkowe obramienia (płaskie, z przewiązkami i zwornikami, uszate). Otwory nawy i transeptu

obustronnie rozglifione; w transepcie, w nawiązaniu do symboliki trynitarnej, zebrane po trzy, ze środkowym wyższym, akcentowanym zwornikiem (identyczny układ prezentują wnęki elewacji prezbiterium, wypełnione dekoracją rzeźbiarską); okna stałe witrażowe, z dekoracją ornamentalną, zabezpieczone w l. 90-tych XX w. stałymi oknami metalowymi zewnętrznymi. Szczyty prezbiterium i transeptu przeprute parami mniejszych otworów okiennych, przesłoniętych poziomymi żaluzjami drewnianymi, podobnie jak elewacje boczne aneksów, w których zdwojone okienka z prostymi zamknięciami. Każda z elewacji wieży jednoosiowa, z otworami okiennymi zamkniętymi pełnymi łukami nadwieszonymi; otwory częściowo zamurowane, przeszklone lub (w ostatniej kondygnacji) przesłonięte poziomymi żaluzjami drewnianymi.

Otwory drzwiowe zewnętrzne. Wnętrze kościelne dostępne jest z wszystkich stron. Kruchta główna, która obecnie pełni mniejszą rolę niż kruchty boczne, zlokalizowana jest na osi wieży, od strony zach., kruchty boczne znajdują się w narożach między nawą główną i transeptem od pn. i pd., otwierając się przejściami do obu tych wnętrz; własne otwory drzwiowe zewnętrzne mają obie zakrystie, połączone z prezbiterium, a za jego pośrednictwem także z nawą. Wszystkie te otwory ujednolicone w kształcie – prostokąty stojące zamknięte pełnołukowo, ujęte w obramienia tynkowe, różnią się między sobą proporcjami – w aneksach wsch. węższe, z jednoskrzydłowymi drzwiami; drzwi współczesne, drewniane, ramowo-płycinowe, jedno- i 2-skrzydłowe prostokątne, z przeszklonymi, 2-dzielnymi pełnołukowymi nadświetlami. Wyjątkiem jest otwór drzwiowy klatki schodowej; kształt prostokąta zamkniętego łukiem 2-ramiennym, przesłonięty współczesnymi jednoskrzydłowymi drzwiami, zbitymi z listew na zastrzał

Otwory drzwiowe wewnętrzne. Przejście z kruchty zach. do nawy stanowi szeroki przysadzisty, pozbawiony stolarki otwór zamknięty łukiem koszowym, zabezpiecza go współczesna 2-skrzydłowa metalowa krata. Zakrystie z prezbiterium oraz kruchty boczne z transeptem połączone identycznymi otworami drzwiowymi ujętymi w tynkowe profilowane obramienia uszate, w których jednoskrzydłowe drewniane drzwi ramowo-płycinowe, przeszklone w górnych płycinach; podobne, szersze otwory, z drzwiami 2-

skrzydłowymi łączą kruchty boczne z nawą główną. Wejście z klatki na 2-gą kond. wieży stanowi zamknięty odcinkowo otwór z jednoskrzydłowymi drzwiami zbitymi z desek na listwach i ozdobnych pasowych zawiasach.

RZUT. Kościół orientowany; pierwotny – założony na rzucie prostokąta, z kwadratową środkową wieżą zach. Po przebudowie budowla uzyskała kształt krzyża łacińskiego. Prostokątna 3-przęsłowa nawa, o przeszłach zróżnicowanej szerokości, łączy się z nawą poprzeczną. Do szeroko rozpostartego kwadratowego skrzyżowania przylegają prostokątne przeszła transeptu, o osi podłużnej równoległej do osi kościoła. Przy skrzyżowaniu od wsch., tej samej szerokości, płytkie, zamknięte prosto prezbiterium. Rzut kościoła urozmaicony symetrycznymi przybudówkami, wbudowanymi w naroża naw: od wsch. są to prostokątne zakrystie, , od zach. 5-boczne kruchty boczne. Dodatkowy element, zakłócający nieco ścisłą symetrię układu, stanowi wąska, prostokątna przybudówka klatki schodowej, przylegająca do pd. ściany wieży.

BRYŁA. Budowla rozłożysta, o przysadzistych proporcjach i symetrycznej, rozczłonkowanej symetrycznie bryle z dominantą w postaci wieży zach. Korpus kościoła tworzą nawa i niewyodrębnione w bryle, tej samej wysokości prezbiterium, które nakryte są wspólnym dachem 2-spadowym. Do korpusu przylegają, równe z nim ramiona transeptu, które nakryte dachami 2-spadowymi. Prezbiterium, nawa i ramiona transeptu zwieńczone trójkątnymi szczytami o fantazyjnie zarysowanych krawędziach. Wieża akcentuje oś podłużną budowli – 4-kondygnacyjna, kwadratowa, ze ściętymi w ostatniej kondygnacji narożami, nadającymi jej kształt oktogonálny; wieńczy ją baniasty hełm z latarnią. Nawa kościelna oskarpowana. Bryła kościoła urozmaicona symetrycznymi niskimi przybudówkami w narożach naw: wsch. zakrystie nakrywają dwie połacie dachu brogowego a wieloboczne kruchty boczne – daszki trójpółaciowe. Dodatkowym elementem, zakłócającym symetrię budowli jest pd. przybudówka klatki schodowej, nakryta daszkiem pulpitowym, zamaskowanym od zach. spływem szczytiku.

Elewacja zach. – fasada – elewacja zdominowana masywną środkową jednoosiową, 4-kondygnacyjną wieżą; dolna część wieży z narożnikami akcentowanymi lizenami, górna – oddzielona gzymsem kordonowym, 8-boczna, z podziałami pilastrowymi; na osi środkowej pełnołukowo zamknięty otwór wejściowy; otwory okienne ujednolicone w kształtach, z zamknięciami pełnołukowymi, ujęte w opaskowe obramienia, różnią się wymiarami (część wtórnie zamurowana częściowo lub całkowicie); fragmenty zach. elewacji nawy ślepe, zwieńczone wolutowymi spływami; część pd. poprzedzona jednoosiową przybudówką klatki schodowej, zwieńczoną

półszczykiem; w głębi, po bokach widoczne fragmenty ślepych elewacji zach. ramion transeptu, ujętych w podziały ramowe z boniowanymi narożnikami, poprzedzonych wielobocznymi kruchtami.

Elewacja pd. – rozczłonkowana, z najbardziej wysuniętą 3-osiową elewacją transeptu, zwieńczoną 2-osiowym 2-kondygnacyjnym szczytem z wolutowymi spływami, trójkątnym zwieńczeniem i sterczynami; ramię transeptu po bokach flankowane małymi przybudówkami zakrystii, przesłaniającej znaczną część elewacji prezbiterium i kruchty bocznej; 2-osiowa elewacja nawy oskarpowana; skarpy niskie zwieńczone trójkątnymi szczytkami i nakryte obdaszkami; do ściany pd. wieży przylega jednoosiowa przybudówka klatki schodowej; artykulacja ścian poszczególnych części elewacji ujednolicona, przeprowadzona przy pomocy podziałów ramowych, z boniowanymi narożnikami i skarpami (z wyjątkiem gładkich narożników wieży i zakrystii); otwory okienne ujednolicone w poszczególnych częściach elewacji, o zróżnicowanym układzie, podkreślają ich odrębność kompozycyjną;

Elewacja wsch. – kompozycja symetryczna i dośrodkowa; 3-osiowa elewacja prezbiterium, zwieńczona szczytem analogicznym do szczytów transeptu, flankowana identycznymi jednoosiowymi niskimi zakrystiami; w trzech pełnołukowo zamkniętych niszach elewacji, nawiązujących kształtem i układem do okien transeptu, dekoracja rzeźbiarska z wtórnym współczesnym centralnym krucyfiksem, flankowanym przez dwie postacie anielskie; zakrystie z identycznymi osiowymi otworami wejściowymi, poprzedzonymi krótkimi biegami schodowymi; elewacje ujęte w obramienia ramowe, narożniki prezbiterium boniowane.

Elewacja pn. – kompozycyjnie, oraz sposobem artykulacji i dekoracji nawiązuje do elewacji przeciwległej; jedyną różnicę stanowi brak przybudówki przy ścianie pn. wieży.

WNĘTRZE. Jednonawowy kościół z szerokim transeptem, oddzielającym płytkie, prosto zamknięte prezbiterium. Nawa i transept 3-przęsłowe, obudowane w narożnikach symetrycznymi przybudówkami: wsch. zakrystiami skomunikowanymi z prezbiterium i zaopatrzonymi w osobne otwory drzwiowe zewnętrzne oraz kruchtami bocznymi, umożliwiającymi przejście do nawy głównej i transeptu. Nawa główna przedłużona o osiową kruchtę w przyziemiu wieży. Wnętrze prawie w całości przesklepione (z wyjątkiem obu zakrystii), z szeroko rozpostartym sklepieniem skrzyżowania naw, z podziałami pilastrowymi i gurtowymi w partii sklepień. W zach. przeszło nawy wbudowana drewniana empora muzyczna na czterech filarach.

1. Miejscowość

MAKOWICE

2. Obiekt (nazwa jak na karcie)

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY pw. WNIEBOWZIĘCIA NMP

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

cd. opisu; zdjęcia

WYPOSAŻENIE. Wyposażenie świątyni jednolite, pochodzi w większości z czasów rozbudowy i przebudowy kościoła i w nawiązaniu do formy architektonicznej budowli ma charakter neobarokowy. W jego skład wchodzi: ołtarz główny, z barokowym, XVIII-wiecznym obrazem Wniebowzięcia NMP, dwa ołtarze boczne, ambona, marmurowa chrzcielnica, płaskorzeźby Drogi Krzyżowej oraz empora muzyczna i prospekt organowy. Jedynym starszym elementem wyposażenia kościelnego jest gotycki dzwon na wieży z przeł. XV i XVI w.

INSTALACJE. Budynek wyposażony jest w instalację elektryczną i odgromową.

2. Widok kościoła od pd.

3. Część prezbiterialna od pd.

4. Elewacja pn. – widok od wsch.

5.

6.

7.

- 5. Elewacja wsch. prezbiterium.
- 6. Wsch. część elewacji pn.
- 7. Zach. część elewacji pn.

1. Miejscowość

MAKOWICE

2. Obiekt (nazwa jak na karcie)

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY pw. WNIEBOWZİĘCIA NMP

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

zdjęcia

8.

9.

10.

11.

8. Widok kościoła od strony pd.-zach.

9. Hełm wieży.

10. Wnętrze – widok ku prezbiterium.

11. Wnętrze – widok ku emporce muzycznej.

12.

13.

14.

12. Widok na pd. ramię transeptu.
 13. Sklepienie kruchty zach.
 14. Sklepienie kruchty bocznej.

1. Miejscowość

MAKOWICE

2. Obiekt (nazwa jak na karcie)

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY pw. WNIĘBOWZIĘCIA NMP

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

uzupełnienia: opis muru kościelnego, zdjęcia

OPIS MURU KOŚCIELNEGO.

Granice posesji kościelnej określone ceglany murem na cokole; mur kościelny ma zmienną wysokość (130–170 cm), uwarunkowaną ukształtowaniem terenu; składa się z pełnych przęseł różnej długości, rozpiętych między czworobocznymi, tej samej wysokości słupkami, przęsła i słupki nakryte obdaszkami z tynkowanych cegieł; słupki obu bram wsch. oraz narożnych przęseł wsch. większe i wyższe, nakryte prostymi czworobocznymi czapami z 2-spadowymi obdaszkami; bramy 2-skrzydłowe kute, z prętów żelaznych; większe słupki na narożach sugerują istnienie tutaj bram wiodących na posesję dawnego kościoła barokowego.

Niczym nie wyróżniająca się forma muru kościelnego nie pozwala na dokładne jego datowanie; prawdopodobnie dawny XVIII-wieczny mur został przebudowany i przystosowany do nowych potrzeb komunikacyjnych (bramy wsch.) wraz z neobarokową przebudową kościoła w 1892 r.

15.

16.

15. Okna aneksu prezbiterialnego.
16. Jedno z okien nawy.

17.

18.

19.

17. Drzwi wejścia głównego.
18. Drzwi wejścia do zakrystii.
19. Drzwi między zakrystią i prezbiterium.

1. Miejscowość

MAKOWICE

2. Obiekt (nazwa jak na karcie)

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY pw. WNIĘBOWZIĘCIA NMP

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

uzupełnienia: zdjęcia

20.

21.

22.

20. Więźba dachowa prezbiterium.

21. Dolny bieg schodów pd. klatki schodowej.

22. Górny bieg schodów pd. klatki schodowej.

23.

24.

23. Wnętrze wieży.
 24. Jeden ze stropów wieży.
 25. Sklepienie skrzyżowania naw.
 26. Posadzka nawy głównej.

25.

26.

1. Miejscowość

MAKOWICE

2. Obiekt (nazwa jak na karcie)

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY pw. WNIEBOWZIECIA NMP

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

uzupełnienia: zdjęcia

27.

28.

27. Pn. aneks prezbiterium.

28. Wnętrze aneksu.

29.

30.

29. Pęknięcie murów wieży.
30. Pęknięcie murów wieży